

Prishtinë, më 10 prill 2018
Nr. ref.: RK 1212/18

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI132/17

Parashtrues

Ajshe Hoti

Kërkesë për vlerësim të kushtetutshmërisë së Aktgjykimit të Gjykatës Supreme, Rev. nr. 147/2017, të 29 qershorit 2017

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gérxhaliu-Krasniqi, gjyqtare dhe
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa është parashtruar nga Ajshe Hoti nga Prishtina (në tekstin e mëtejmë: parashtruesja e kërkesës).

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesja konteston Aktgjykimin [Rev. nr. 147/2017] e Gjykatës Supreme të Kosovës, të 29 qershorit 2017. Aktgjykimi i kontestuar i është dorëzuar parashtrueses më 28 korrik 2017.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së aktgjykimit të lartcekur të Gjykatës Supreme, me të cilin pretendohet se parashtrueses i janë shkelur të drejtat dhe liritë e garantuara me nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejmë: Kushtetuta) dhe nenin 6 (E drejta për një proces të rregullt) të Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (në tekstin e mëtejmë: KEDNJ).

Baza juridike

4. Kërkesa bazohet në nenin 113 [Juridikzioni dhe Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, në nenin 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejmë: Ligji) dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës së Gjykatës (në tekstin e mëtejmë: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatë

5. Më 13 nëntor 2017, parashtruesja dorëzoi kërkesën në Gjykatë.
6. Më 14 nëntor 2017, Kryetarja e Gjykatës caktoi gjyqtaren Selvete Gérxhaliu-Krasniqi gjyqtare raportuese dhe Kolegjin shqyrties, të përbërë nga gjyqtarët: Almiro Rodrigues (kryesues), Snezhana Botusharova dhe Arta Rama-Hajrizi.
7. Më 22 nëntor 2017, Gjykata e njoftoi parashtruesen për regjistrimin e kërkesës dhe i dërgoi një kopje të kërkesës Gjykatës Supreme.
8. Më 2 mars 2018, Kolegji shqyrties shqyrtoi reportin e gjyqtarit rapportues dhe i rekomandoi Gjykatës papranueshmërinë e kërkesës.

Përbledhja e fakteve

9. Parashtruesja deri në vitin 2003 kishte marrëdhëniet të themeluar të punës në Kompaninë e Sigurimeve “Kosova e Re” (në tekstin e mëtejmë: “Kosova e Re”) në Prishtinë.
10. Gjatë vitit 2003, “Kosova e Re” ia ndërpren parashtrueses marrëdhënien e punës.
11. Parashtruesja për shkak të këtij vendimi inicioi procedurën kontestimore në Gjykatën Komunale në Prishtinë (në tekstin e mëtejmë: Gjykata Komunale), duke kërkuar kthimin në vendin e punës dhe pagesën e të ardhurave personale të papaguara.

12. Më 13 dhjetor 2004, Gjykata Komunale nxori Aktgjykimin [C. nr. 370/03], me të cilin e detyroi palën e paditur “Kosova e Re” që parashtruesen ta kthejë në vendin e punës me të gjitha të drejtat dhe obligimet të cilat rrjedhin nga marrëdhënia e punës.
13. “Kosova e Re” ushtroi ankesë në Gjykatën e Qarkut kundër Aktgjykimit të Gjykatës Komunale [C. nr. 370/03].
14. Më 3 tetor 2006, Gjykata e Qarkut nxori Aktgjykimin [Ac. nr. 578/05], me të cilin e refuzoi si të pabazuar ankesën e “Kosova e Re”.
15. “Kosova e Re” parashtroi kërkesë për revizion në Gjykatën Supreme kundër Aktgjykimit të Gjykatës së Qarkut [Ac. nr. 578/05].
16. Më 17 janar 2008, Gjykata Supreme nxori Aktgjykimin [Rev. nr. 126/2007], me të cilin e refuzoi si të pabazuar kërkesën për revizion.
17. Më 9 maj 2008, “Kosova e Re” i dërgoi parashtrueses Njoftimin nr. 1959, në të cilin theksoi se “*vendi i punës në të cilin keni punuar nuk ekziston më ... duke respektuar vendimin e Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 126/2007, paditësja mund të fillojë punën në kohë të caktuar nga data 15.05.2008 si operatore e sigurimeve vullnetare*”.
18. Më 21 maj 2008, “Kosova e Re” ia dërgoi parashtrueses vërejtjen nr. 2004, në të cilën është theksuar “*se e paditura e njoftoi paditësen për herë të dytë se nëse nuk paraqitet në punë deri më 2 qershor 2008, e paditura do të merr vendim për shkëputjen e kontratës së punës*”.
19. Më 2 qershor 2008, “Kosova e Re” nxori aktvendimin në konstatimin e të cilit thuhet “*për shkak të mosparaqitjes së paditëses në vendin e punës, e paditura ka vlerësuar se paditësja nuk e ka respektuar vendimin e Gjykatës Supreme, prandaj përfundimisht e ka humbur vendin e punës në “Kosova e Re”.*”
20. Më 23 gusht 2011, parashtruesja e kërkesës dhe e paditura “Kosova e Re” nënshkruan marrëveshje për udhi. Me atë marrëveshje, e paditura “Kosova e Re” u obligua që parashtrueses së kërkesës t’ia paguajë të ardhurat personale të papaguara për periudhën 1 mars 2003 deri më 1 prill 2008, me ç’rast aktgjykimi i formës së prerë lidhur me pagesën e pagave të parashtrueses u përmbarua në térësi.
21. Në një datë të pacaktuar, parashtruesja paraqiti një padi të re në Gjykatën Themelore kundër “Kosova e Re”, në të cilën kerkoi kompensimin e dëmit mbi bazën e të ardhurave personale të papaguara për shkak të mosbatimit të vendimit të Gjykatës Supreme [Rev. nr. 126/2007] për periudhën prej 1 prillit 2008 e deri në marrjen e aktgjykimit të plotfuqishëm.
22. Më 30 qershor 2014, Gjykata Themelore nxori Aktgjykimin [C. nr. 2307/11], në të cilin e aprovoi si të bazuar kërkesëpadinë e parashtrueses. Gjykata Themelore në këtë aktgjykim e detyroi të paditurën (“Kosova e Re”) “*që në emër të kompensimit të dëmit mbi bazën e të ardhurave të papaguara personale për periudhën 01.04.2008 e deri në përfundimin e këtij kontesti, t’i*

paguaj parashtrueses të ardhurat personale të papaguara, si dhe të gjitha obligimet që rrjedhin nga marrëdhënia e punës”.

23. “Kosova e Re” ushtroi ankesë në Gjykatën e Apelit kundër Aktgjykimit të Gjykatës Themelore, për shkak të vërtetimit të gabuar dhe jo të plotë të gjendjes faktike dhe zbatimit të gabuar të së drejtës materiale.
24. Më 13 mars 2017, Gjykata e Apelit nxori Aktgjykimin [CA. nr. 4116/2014], me të cilin e refuzoi si të pabazuar ankesën e “Kosova e Re” duke theksuar, ndër të tjera, se “*Duke i vlerësuar pretendimet ankimore si dhe provat në lëndë Gjykata e Apelit gjeti se drejtë ka konkluduar gjykata e shkallës së parë se paditëses i takon kompensimi i të ardhurave personale për periudhën prej 01.04.2008 në shumën të cilën e ka vërtetuar eksperti finanziar*”.
25. “Kosova e Re” paraqiti kërkesë për revizion në Gjykatën Supreme kundër Aktgjykimit të Gjykatës së Apelit [CA. nr. 4116/2014], për shkak të “*shkeljeve esenciale të dispozitave të procedurës kontestimore dhe aplikimit të gabuar të së drejtës materiale*”.
26. Më 29 qershor 2017, Gjykata Supreme nxori Aktgjykimin [Rev. nr. 147/2017], me të cilin e pranoi kërkesën për revizion të “Kosova e Re”, ashtu që i ndryshoi aktgjykimet e Gjykatës së Apelit dhe Gjykatës Themelore dhe e refuzoi si të pabazuar kërkesëpadinë e parashtrueses.
27. Në arsyetimin e Aktgjykimit të Gjykatës Supreme, ndër të tjera, thuhet: “*Gjykata Supreme vëren se Aktgjykimi i Gjykatës Komunale i vitit 2004 është zbatuar pjesërisht sa i përket kompensimit të pagave ashtu që paditëses i janë kompensuar pagat nga data 01.03.2003. deri 01.04.2008.*

[...]

Gjithashtu nga njoftimi me shkrim i së paditurës nr. 1959 dt. 9.05.2008, rrjedh se e paditura pas pranimit të aktgjykimit të Gjykatës Supreme të Kosovës, Rev. nr. 126/07 dt. 17.01.2008, e ka njoftuar paditësen se vendi i punës në të cilin ajo ka punuar nuk ekziston më, ndaj, duke respektuar aktgjykimin e lartcekur, e ka ftuar të paditurën që mund ta fillojë punën në kohë të caktuar si gjithë punëtorët tjerë të saj, nga data 15.05.2008 si operatore e sigurimeve vullnetare, por, që paditësja nuk është përgjigjur në ftesën e së paditurës, nuk është paraqitur në punë dhe nuk ka dhënë arsyet e mosparaqitjes. Nga vërejtja me shkrim e dt. 21.05.2008, me nr. 2004, del se e paditura e njoftoi paditësen për herë të dytë se nëse nuk paraqitet në punë deri me dt. 2.06.2008, do të shkëputet kontrata e punës, gjë që, e paditura edhe ka konstatuar në konstatimin me shkrim të datës 2.06.2008.”

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

28. Parashtruesja konsideron se gjykatat e instancave më të ulëta e kishin vërtetuar drejtë gjendjen faktike dhe dispozitat materiale gjatë nxjerrjes së aktgjykimeve, ndërsa Aktgjykimi i Gjykatës Supreme [Rev. nr. 147/2017] mbi

ndryshimin e këtyre aktgjykimeve është nxjerrë pa i përfillur procedurat paraprake.

29. Më tej, parashtruesja pretendon se punëdhënësi pa pëlqimin e saj e kishte ndryshuar regjimin e punësimit prej kohës së pacaktuar në atë të caktuar, dhe se në këtë mënyrë e paditura vetëm pjesërisht e kishte zbatuar Aktgjykimin e Gjykatës Supreme [Rev. nr. 126/2007], të 17 janarit 2008.
30. Parashtruesja pretendon se Gjkata Supreme duke aprovuar kërkesën për revizion ia ka shkelur të drejtat e garantuara me nenin 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës dhe nenin 6 (E drejta për një proces të rregullt) të KEDNJ-së.
31. Parashtruesja kërkon nga Gjkata që të shfuqizojë Aktgjykimin e Gjykatës Supreme [Rev. nr. 147/2017], të 29 qershorit 2017, dhe të detyrojë këtë instance gjyqësore që edhe njëherë të vendosë sipas revisionit duke pasur parasysh vendimin e kësaj Gjkate.

Pranueshmëria e kërkesës

32. Gjkata së pari shqyrton nëse kërkesa i përbush kriteret për pranueshmëri, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej me Ligj dhe me Rregullore të punës.
33. Në këtë drejtim, Gjkata i referohet paragrafëve 1 dhe 7, të nenit 113 [Juridiksi i Palët e Autorizuara] të Kushtetutës, të cilët përcaktojnë:

*“1. Gjkata Kushtetuese vendos vetëm për rastet e ngritura para gjykatës në mënyrë ligjore nga pala e autorizuar.
[...]”*

“7. Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj.”

34. Në vazhdim, Gjkata vlerëson nëse parashtruesja e kërkesës i ka përbushur kriteret e pranueshmërisë, siç është përcaktuar në Ligj. Në këtë drejtim, Gjkata i referohet neneve 48 [Saktësimi i kërkesës] dhe 49 [Afatet] të Ligjit, të cilët përcaktojnë:

Neni 48 [Saktësimi i kërkesës]

“Parashtruesi i kërkesës ka për detyrë që në kërkesën e tij të qartësoj saktësish se cilat të drejta dhe liri pretendon se i janë cenuar dhe cili është akti konkret i autoritetit publik të cilin parashtruesi dëshiron ta kontestoj.”

Neni 49 [Afatet]

“Kërkesa parashtronhet brenda afatit prej katër (4) muajve. Afati fillon të ecë që nga dita kur parashtruesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor...”

35. Lidhur me plotësimin të këtyre kritereve, Gjykata konstaton se parashtruesja e dorëzoi kërkesën në cilësinë e palës së autorizuar, duke kontestuar një akt të autoritetit publik, përkatësisht Aktgjykimin e Gjykatës Supreme [Rev. nr. 147/2017] të 29 qershorit 2017, pas shterimit të të gjitha mjeteve juridike. Parashtruesja e kërkesës i qartësoi gjithashtu të drejtat dhe liritë që pretendon se janë shkelur në pajtim me kushtet nga nen 48 i Ligjit dhe ka parashtruar kërkesën në pajtim me afatin e përcaktuar në nenin 49 të Ligjit.

36. Megjithatë, Gjykata duhet të vlerësojë më tej nëse janë plotësuar kriteret e parapara në rregullin 36 të Rregullores së punës. Rregulli 36 [Kriteret e pranueshmërisë], paragrafët (1) (d) dhe (2) (b) të Rregullores së punës, përcakton:

“(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kërkesë nëse:

(d) kërkesa arsyetohet prima facie ose nuk është qartazi e pabazuar.

(2) Gjykata do të deklarojë një kërkesë si qartazi të pabazuar, nëse bindet se:

[...]

b) faktet e paraqitura në asnjë mënyrë nuk e arsyetojnë pretendimin për shkeljen e një të drejte kushtetuese”.

37. Në rastin konkret, Gjykata përkujton se parashtruesja e kërkesës pretendon shkeljen e nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës në lidhje me nenin 6 (E drejta për një proces të rregullt) të KEDNJ-së, sepse:

“a) Gjykata Supreme kishte vërtetuar gabimisht gjendjen faktike dhe kishte aplikuar gabimisht të drejtën materiale, gjë që ka ndikuar në faktin që ajo ta pranojë kërkesën për revizion dhe kështu t'i ndryshojë aktgjykimet e Gjykatës së Apelit dhe Gjykatës Themelore,

b) punëdhënësi vetëm pjesërisht kishte zbatuar Aktgjykimin e Gjykatës Supreme, Rev. nr. 126/2007”.

38. Gjykata rikuhton se në pajtim me nenin 53 [Interpretimi i Dispozitave për të Drejtat e Njeriut] të Kushtetutës “*Të drejtat njeriut dhe liritë themelore të garantuara me këtë Kushtetutë, interpretohen në harmoni me vendimet gjyqësore të Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut*”.

39. Në këtë drejtim, Gjykata përsërit se vërtetimi i plotë i gjendjes faktike si dhe interpretimi dhe aplikimi i ligjeve janë në juridikcionin e plotë të gjykatave të rregullta, dhe se roli i Gjykatës Kushtetuese është vetëm të sigurojë respektimin e të drejtave të garantuara me Kushtetutë dhe instrumentet e tjera ligjore. Prandaj, Gjykata Kushtetuese nuk mund të veprojë si gjykatë e “shkallës së katërt” (shih, rasti i GJEDNJ-së, *Akdivar kundër Turqisë*, nr. 21893/93, i 16 shtatorit 1996, parografi 65; shih, po ashtu, *mutatis mutandis*,

Gjykata Kushtetuese, rasti KI86/11, parashtruesi i kërkësës: *Milaim Berisha*, i 5 prillit 2012).

40. Duke pasur parasysh argumentet kryesore të parashtrueses përkitazi me shkeljet e pretenduara të nenit 31 të Kushtetutës, Gjykata thekson se nuk është detyrë e saj të merret me gabimet e faktit që pretendohet të jenë bërë nga gjykatat e rregullta gjatë vlerësimit të provave (ligjshmëria), përveç dhe për aq sa ato mund të kenë shkelur të drejtat dhe liritë e mbrojtura me Kushtetutë (kushtetutshmëria).
41. Për më tepër, Gjykata vëren se Gjykata Supreme në Aktgjykimin e saj [Rev. nr. 147/ 2017], iu përgjigj të gjitha pretendimeve ankimore të parashtrueses, si për çështjen e vërtetimit të gabuar të gjendjes faktike dhe zbatimit të së drejtës materiale, ashtu edhe për çështjen e pretendimeve të saj për faktin se punëdhënësi nuk i kishte përbushur obligimet të cilat kanë rezultuar nga Aktgjykimi i Gjykatës Supreme [Rev. nr. 126/2007].
42. Lidhur me këtë, Gjykata vëren se Gjykata Supreme gjeti se qëndrimi për çështjen e aprovimit të kërkësëpadisë së re të parashtrueses përkitazi me kompensimin monetar në emër të moszbatimit të Aktgjykimit të Gjykatës Supreme [nr. 126/2007] “... është i gabuar, dhe se me një qëndrim të tillë Gjykata Themelore dhe Gjykata e Apelit kanë zbatuar gabimisht të drejtën materiale ...”.
43. Gjykata, më tej, vëren se Gjykata Supreme mori një qëndrim të tillë për arsy se Gjykata Themelore dhe Gjykata e Apelit nuk e kanë marrë parasysh faktin se punëdhënësi, në pajtim me Aktgjykimin e Gjykatës Supreme [nr. 126/2007], ia ka ofruar parashtrueses mundësinë për të lidhur një kontratë të re me shkrim për kohë të caktuar, por parashtruesja e refuzoi këtë, ndërsa çështja përkitazi me pagesën e pagave të papaguara parashtrueses për periudhën kontestuese është zgjidhur me nënshkrimin e marrëveshjes së ujdisë të 23 gushtit 2011.
44. Rrjedhimisht, Gjykata Supreme konkludoi se dispozita e nenit 55, parografi 2 të Ligjit të Punës rregullon se “*Të drejtën për pagë, pagën shtesë, kompensimin në pagë dhe të ardhurat e tjera, i punësuari i realizon sipas marrëveshjes së arritur me punëdhënësin për punën e kryer dhe kohën e kaluar në punë, të përcaktuar me Konratën e Punës*”.
45. Në bazë të kësaj, Gjykata vëren se Gjykata Supreme duke marrë parasysh faktin se parashtruesja nuk ka lidhur një kontratë të re të punës, si dhe dispozitat përkatëse ligjore të Ligjit të Punës, rezultoi me atë se nuk janë krijuar, dhe as që kanë mundur të krijohen obligimet e reja kontraktuese të cilat punëdhënësi mund/duhet të ketë pasur *vis-à-vis* parashtrueses, prandaj nuk ekziston as baza për aprovin e kërkësëpadisë së re përkitazi për kompensimin e parashtrueses për periudhën kohore kur ajo nuk ka punuar.
46. Më tej, Gjykata gjithashtu gjen të bazuar edhe qëndrimin e Gjykatës Supreme me të cilin thuhet se “*parashtruesja është dashë t'u përgjigjet ftesave të të paditurës dhe të krijojë një marrëdhënie të re të punës, ndërsa pakënaqësinë eventuale me kushtet e reja të punës, vendin e punës ose me kohëzgjatjen e*

kontratës, ka mundur ta kontestojë me përdorimin e mjeteve përkatëse ligjore”.

47. Gjithashtu, Gjykata në arsyetimin e aktgjykimit të kontestuar të Gjykatës Supreme nuk sheh ndonjë arbitraritet në zbatimin e të drejtës materiale, dhe nuk mund të gjejë as elemente që do të kishin treguar për parregullsinë, arbitraritetin ose diskriminimin në marrjen e vendimeve të kontestuara në dëm të parashtruesit.
48. Në këto rrethana, Gjykata konsideron se asgjë në rastin e prezantuar nga parashtruesja nuk tregon se procedura në Gjykatën Supreme ishte e padrejtë ose arbitrarë në mënyrë që Gjykata Kushtetuese të jetë e bindur se thelbi i së drejtës për gjykim të drejtë dhe të paanshëm ishte shkelur, apo se parashtrueses së kërkesës i janë mohuar garancitë procedurale, gjë që do të kishte rezultuar me shkeljen e kësaj të drejte sipas nenit 31 të Kushtetutës ose paragrafit 1, të nenit 6 të KEDNJ-së.
49. Gjykata thekson se është obligim i parashtrueses së kërkesës t'i mbështesë pretendimet e saj kushtetuese dhe të paraqesë ndonjë provë *prima facie* që tregon për shkeljen e të drejtave të garantuara me Kushtetutë dhe KEDNJ. Ky vlerësim është në përputhje me juridikcionin e Gjykatës (shih, rastin e Gjykatës Kushtetuese nr. KI19/14 dhe KI21/14, parashtruesit e kërkesës: *Tafil Qorri dhe Mehdi Syla*, të 5 dhjetorit 2013).
50. Prandaj, kërkesa e parashtrueses është qartazi e pabazuar në baza kushtetuese dhe duhet të deklarohet e papranueshme, në pajtim me rregullin 36 (1) (d) dhe (2) (b) të Rregullores së punës.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese e Kosovës, në pajtim me nenin 113.7 të Kushtetutës, në nenin 47 të Ligjit dhe rregullat 36 (1) (d), (2) (b) të Rregullores se punës, në seancën e mbajtur më 2 mars 2018, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit; dhe
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtarja raportuese

Selvete Gërxhaliu-Krasniqi

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi